Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000061807
Datum:	20 april 2021
Opsteller:	F.T.M. van Tol
Portefeuillehouder:	Wethouder De Jong
Onderwerp:	Onderhoud en herstelwerkzaamheden recreatievaargeul Wolderwijd – Strandhaven.

Het college van B&W besluit:

1. Voor te stellen een eenmalig budget beschikbaar te stellen van € 100.000,- (exclusief compensabele BTW) voor het onderhoud / herstelwerkzaamheden vaargeul Wolderwijd – Strandhaven bestemd voor de recreatievaart.
2. Voor te stellen om de kosten te dekken vanuit de beschikbare gestelde middelen bestemd voor de achterstallige baggerwerkzaamheden Lorentzhaven. (College voorstel 20h0000279/h200005881 10 maart 2020, vastgesteld raad 2 juli 2020).
3. Voor te stellen de streefdiepte voor de Lorentzhaven met ± 20cm aan te passen waardoor dit een besparing oplevert om de baggerwerkzaamheden te bekostigen..
4. Voor te stellen de middelen in een nieuw budget ten behoeve van onderhoud en herstelwerkzaamheden recreatievaargeul Wolderwijd – Strandhaven en Fred van Tol aan te wijzen als budgethouder.
5. In te stemmen dat de werkzaamheden worden opgestart zodra het budget door de raad beschikbaar is gesteld.

Inleiding

Voor een goede bereikbaarheid van de havens van Harderwijk voor de recreatievaart is bij de realisatie van de Strandhaven in 2015 een vaargeul in het Wolderwijd naar de Strandhaven aangelegd. Zodat de havens van Harderwijk zowel vanuit de westelijk kant (Wolderwijd) als vanuit de oostelijke kant (Veluwemeer) goed bereikbaar zijn en voor een goede doorstoom zorgen. Hierdoor is tevens de toestroom van vaartuigen goed en veilig te reguleren. In opdracht van de gemeente heeft Boskalis de aanleg van de recreatievaargeul verricht. Rijkswaterstaat, de beheerder van onder andere het Wolderwijd, heeft de gemeente toen toestemming verleend om de geul op eigen kosten aan te leggen. Rijkswaterstaat verzorgd jaarlijks de betonning. Bij de aanleg heeft Boskalis in overleg met de gemeente aan de westelijk zijde van de vaargeul een dam onderwater aangelegd. Het doel was om hiermee het dichtslibben van de vaargeul, met name veroorzaakt door de sterke stromingen bij westelijke wind, te vertragen c.q. tegen te gaan. Ook werden hiermee kosten bespaard door minder zand af te voeren. Na de aanleg heeft er geen onderhoud meer plaatsgevonden. Naar aanleiding van verschillende recente meldingen over het vastlopen van diverse recreatieve vaartuigen in de recreatievaargeul heeft er samen met Boskalis een onderzoek plaatsgevonden.

<u>Aanleiding</u>

Uit het onderzoek blijkt dat de vaargeul op verschillende plekken is dichtgeslibd. Dat de dam onder water niet meer functioneert als in 2015 was bedacht. Door de harde wind is de dam op sommige plekken zodanig opgeschoven waardoor er in de vaargeul nu ondiepe plekken zijn ontstaan. Het ingenieursbureau Tijhuis, gespecialiseerd op het gebied van regionaal waterbeheer in Nederland, geeft het advies om de dam te verwijderen. Omdat met een vlakke, vaste bodem, de geul minder snel verzand. Met het verwijderen van de onderwater dam, gaat om ± 9000 tot 10.000M3 zand, worden de extra kosten die bij de aanleg in 2015 zijn bespaard alsnog teniet gedaan. Omdat het vaarseizoen per 1 april is begonnen is het wenselijk de baggerwerkzaamheden zo spoedig mogelijk uit te voeren. De kosten voor het verwijderen van de onderwater dam en het weer op diepte brengen van de vaargeul ramen wij tussen de €80.000 en €100.000. Omdat de recreatievaargeul niet binnen het areaal van de gemeente ligt is deze vaargeul niet opgenomen in het Havenbeheerplan 2020-2024, die op 2 juli 2020 door de raad is vastgesteld. Rijkswaterstaat heeft

aangegeven geen belang te hebben bij deze vaargeul ten behoeve van de recreatievaart en daarom geen middelen beschikbaar stelt om de geul te onderhouden.

Alternatieven
De herstel en onderhoudswerkzaamheden niet uitvoeren waarbij de Stadshaven en de Strandhaven dan nog uitsluitend bereikbaar zijn via de oostelijke zijde, vanaf de kant van het Veluwemeer.
Andere optie zou zijn de dam weer onderwater aan te brengen. Echter door het ingenieursbureau Tijhuis wordt dit afgeraden doordat het aanbrengen van een dam onderwater met het losse zand uit de geul het proces van verzanden steeds sneller zal plaatsvinden. Waardoor er in de toekomst meer onderhoud moet plaatsvinden om de vaargeul op diepte te houden.
.

Beoogd effect
Een goede en veilige verkeersstroom voor zowel de gebruikers over het water als de gebruikers over de weg. De stroom van recreatievaartuigen vanuit het Veluwemeer naar het Wolderwijd en andersom door de havens van Harderwijk in stand te houden. Door de havens vanuit zowel oostelijke richting als vanuit westelijke richting bereikbaar te houden, worden lange wachttijden bij de bruggen in de Stadshaven en de Strandhaven voor zowel het verkeer over het water als over de weg voorkomen.

Argumenten
Doordat de nieuwe havens en boulevard van Harderwijk een grote aantrekkingskracht hebben is het aantal vaartuigen die Harderwijk aandoen sterk toegenomen. Om deze grote stroom van vaartuigen goed en veilig de havens van Harderwijk binnen te loodsen en te reguleren is een goede bereikbaarheid vanuit zowel de oostelijke als de westelijke richting noodzakelijk. Dit bevordert de doorstroom van oost (Veluwemeer) naar west (Wolderwijd) en andersom en voorkomt lange wachttijden bij de bruggen voor zowel het verkeer over de weg als over het water.

Financiën
In het Havenbeheerplan 2020-2024 is onder andere achterstallige baggerwerkzaamheden voor de Lorentzhaven opgenomen. Hiervoor is in de exploitatie € 1.130.000 geraamd. De raad heeft op 2 juli 2020 (College voorstel 20h0000279/h200005881 10 maart 2020) het Haven beheerplan 2020-2024 goedgekeurd. Bij de berekening van de streefdiepte in de Lorentzhaven wordt uitgegaan van verplaatsing van de bodemlaag door het maneuvreren en het schroefwater bij draaiende motoren. Door de streefdiepte met ± 20cm aan te passen (te verminderen) levert dit ongeveer een eenmalige besparing op van € 100.000 welke we dan kunnen inzetten voor de baggerwerkzaamheden van de recreatievaargeul in het Wolderwijd naar de Strandhaven. Het ingenieurs bureau Tijhuis, die voor het Havenbeheerplan de streefdiepte heeft berekend en nu bezig is met de voorbereidingen voor de uitvoering van de baggerwerkzaamheden van de Lorentzhaven, geeft aan dat een aanpassing van ± 20cm geen directe gevolgen heeft voor de scheepvaart. Mede doordat vanaf 2023 structureel jaarlijks middelen voor baggerwerkzaamheden beschikbaar zijn gesteld om de haven op diepte te houden.

Communicatie
Op de gemeentepagina en overige social media zullen tijdig publicaties plaatsvinden over de baggerwerkzaamheden.

Uitvoering
De uitvoering voor het verwijderen van de onderwater dam en het weer op diepte brengen van de vaargeul zo snel mogelijk uit te voeren om dit vaarseizoen nog optimaal gebruik maken van de vaargeul. De werkzaamheden duren maximaal 5 weken. Dit is afhankelijk van de weersomstandigheden. De werkzaamheden kunnen bij een goedkeuring van de raad half juni worden opgestart.